

Земляробства й сялянства у БССР

(Праця)

ПАЛАЖЭННЫЕ СЯЛЯНСТВА

Калгас Кірава меў звыш аднаго мільёна рублёў прыбытку. У допісе аднак адразу папярэджаеца, што «значная частка» затрымана на «непадзельны фонд». Магчыма шмат каму ня ведама, што цяпер у калгасах, па выкананы ўсіх забавязанняў, затрымуючыя частка чыстага даходу на «непадзельны фонд». «Звязда» падала, што ў вадным з калгасаў Дунілавіцкага раёну затрымана на гэты фонд 200 000 рублёў, а ў іншых 240 000. З гэтага відаць, што калгас Кірава не разъдзяліў на прадпрадзе таскама вялікую суму гроша. Калгаснікі таму дасталі шмат менш, як гэта можна было спадзявацца з прыбыткай. Гэтыя гроши былі выдзелены на «разбудову гаспадаркі». У запраўднасці аднак куплеўца ляжава машина, як гэта было ў Дунілавіцкіх калгасах. Набываючыя творы Сталіна й Леніна ў калгасную бібліятэку ў кі. Кірава ды ўводзіцца, падобныя гэтым, іншыя «паляпшэнні».

У допісе з калгасу Кірава няма колькасці прадпрадзе, вырабленых у калгасе. Сяродні аднак калгаснікі ня можа вырабіць у год болей, як 300 працоўных будніх дзён, якія астаюцца па адлічэнні розных бальшавіцкіх сялянтаў. За гэтыя 300 дзён калгаснік у кі. Кірава Аргашычынцы дастаў у 1951 г. 450 кіл. збожжа, 900 кіл. бульбы й гародніны ды толькі 390 рублёў грашыма. На самую ежу трэба для прадпрадзора чалавеку ля 200 кіл. збожжа, 900 кіл. бульбы, ня ўлічаваючы непрацадольнай сям'ї і дзяцей. А чым выкарміць кабана ці купіць сала? За што купіць абурак, вонрату, тыгун іншыя патрэбныя рошы? З гэтага заработка трэба яшчэ падпісаць дзяржаўную пазыку. Сёлета плян дзяржаўной пазыкі прадбачыў 30 мільярдаў рублёў. За восем дзён падпісаныя атрыманыя 35 712 374 000 руб. («Звязда» за 10.5.52). Так-же й беларускі калгаснік аддаваў «дабравольна» на дзяржаўную пазыку свой месччыны заробак.

Паніжэнне заработка калгасніка атрымліваеца й дзякуючы гандлёваму манаполю ў Савецкім Саюзе. Хаця быццам існуюць вольныя калгасныя рынкі, але ў гэтым годзе яны ўжо шмат больш абмежаваны, чымсьці ў мінімальных павансных гадох, а цэны зінажнія да агульна дзяржаўных. Там сялянства абдзіраеца першы раз пры дзядавані ўраджаку за адымсную цану, а другі раз дзякуючы нізкай цане на рынку за ягоныя прадукты — прадпрадзённыя кіляграмы, заашчаджаныя ад яды. Тэарэтычна быццам тут німа ѿздзірства, таму што калгаснік дастае па нізкай цане так-же й патрэбныя для сябе тавары. У запраўднасці аднак гэтак ня ёсьць, таму што тавары апладкоўваючыя як на прадпрамствах, гэтак і ў крамах. Толькі земляроб ня можа падніць цаны за свае вытворы. Усе іншыя вытворальнікі авбаваны дастаць даход дзяржаўве. Цана выводзіцца з сабекштоў й з дадатку на даход дзяржаўве. Селянін такім чынам плаціць два

разы дзяржаве, тады як іншыя працоўныя толькі ў сваіх «налогах».

З так малога заработка нельга праць чалавеку. Тому раней ці пазней калгаснік змушаны красыці. Вялікія кары й засуды ня могуць паўстрымаць галоднага чалавека ад здабычыні ежы. Добры бацька ня можа ня ўкрасыці для сваіх дзяцей. Адсюль зладзейства пераходзіць у навык кожнага калгасніка. Калгаснікае зладзейства бязумоўна абмяжоўваеца пераважана да дробязу, каласкоў. Гарадзкое зладзейства пераходзіць у запраўдныя, добра арганізаваныя «хаутуры». «Звязда» падае гісторыю таварыства «Пічала» у Менску, у якой, пару здатнікаў, патрапіла зарабіць па 10 000 рублёў і справа на выйшла-б на яў, каб ня жаднасць аднаго з урадаўцаў, які дамагаўся яшчэ пару тысячаў, але ўжо не ад таварыства, але ад гораду. Падобна ў Гомельшчыне нейкі Ліфшыц праводзіў вымену залеза на сена ў калгасах і сабраў у год каля 3 000 рублёў з некалькі калгасаў за прадпаванье вызначанага ім

выделенія на «разбудову гаспадаркі». У запраўднасці аднак куплеўца ляжава машина, як гэта было ў Дунілавіцкіх калгасах. Набываючыя творы Сталіна й Леніна ў калгасную бібліятэку ў кі. Кірава ды ўводзіцца, падобныя гэтым, іншыя «паляпшэнні».

З гэтых некалькі прыкладаў відаць, што праступніцтво, выкліканая сучасным ладам у Беларусі, абмяжоўваеца не толькі да сялянства. Лад змушава людзей вучыцца злачынства. Наступае ў сувязі з гэтым маральнае звыдрядненіе насленіцтва, а галоўна сялянства, якое мае горыши, магчымасці зараблянін, чымсьці іншыя працоўныя. Новы закон загадвае выкідаць з калгасу тых, што на вырабіць 100 працадзён у годзе. А таксама выключэнне раўназначнае із съмерцю, бо такі чалавек ня знойдзе нідзе ні жыцьля ні працы. Над ім ня эзіжала савет МВД і ня вышле ў Сібір. Ягонае палажэнне горш раскулачанага.

Справа жыцьля для беларускага сялянства зьяўляеца таксама вялікім пытаннем. Шмат будынкаў зьнішчожыла вайна. Панамарэнка сваім часу загадаў ставіць калгаснікам цагельні. Цягla, аднак, зусім не разъвязаў, а наадварот — пагоршва будаўніцтва пры адсутнасці цагменту, вапны, дзерава й зялеза. Пяршынство ў будаўніцтве бязумоўна мелі калгасныя гаспадарскія будынкі. Жывёла не магла стаць на дварэ. Чалавека больш вытрывалы ад жывёлы, да таго расавай, і менш цэнны. Наступнай справай было пераселеніе вёсак у галоўнае калгаснае сяло, што адбываўся ў сувязі з узбуйненнем калгасаў. Для гаспадарання шмат выгаднай мець работніку ў вадным асфальце, дзе разбудоўваючыя галоўныя ўладжаныя вялікія гаспадаркі. У прэсе часта падаеца аб адбудове зьнішчаных вёсак, але заўсёды з зацемкай аб калгасным клюбзе, школе, кіраўніцтве калгасу. Хіба ў калгасе Кірава ня будзе аж сэм калгасных кіраўніцтваў, хача столькі-ж злучана ў гэтым калгасе вёсак. Там тады, дзе зьнішчана шмат вёсак, адбудоўваеца толькі адна для цэлага калгасу. Палітыка тут падобная да праводжаная палітыкі ў дачыненіі да саду ў калгасе Кірава: старых дрэваў не ча-

паюць, але новыя садзяць у вадным месцы.

Перабудова калгаснікаў у галоўныя калгасны асяродак падчырквеца лепшымі магчымасцямі здабыць лягчайшы ю добра платны заработка. Наяўнасць электрыкі таксама прывлече вялікага сяла, бо газу ў БССР ня лёгка дастаць цу купіць.

Скучанае ў вадно сяло 3.000 насельніцтва з гадамі будзе ператварацца ў гарадзкі гурт. З кожным годам калгаснікі губляюць даўніні аbstавіні вяскоўнага быту, мешканцу. У пераладжаныя сялянскія мэнтальнасці памагае радыё, клюб ды розныя білярды, як у кал. Кірава. Пасля работы селянін на сядзе на прызыбе й ня будзе гаварыць з суседзямі, але мае лепшыя магчымасці пагрэдца ўзімку ў добра агравальным клубе з музыкаю, танцамі й падобнымі іншымі ўзіяўлініямі да сутыку з прапагандай. Моладзь першыя згубіць сваю сялянскісць. За зямлю будзе дзядзіць людзь толькі праца, да таго мнона спэцыялізаваная, манатонная.

Ператварэнне сялянства ў работніцтва адбываеца ў галіне працоўнай вет-

Крэмль разльчвае на слабасць праціуніка

(Заканчэнне)

разы дзяржаве, тады як іншыя працоўныя толькі ў сваіх «налогах».

ён будзе паслугоўвацца толькі тады, калі вораг будзе ім на столькі нутрана аслаблены, што ўжо найменшы ўдар можа прывесці да перамогі.

БАЗА ЧЫРВОНАЕ СТРАТЕГІ

Гэтае настаўленыне да вайны, абавертае на прынцыпе карысці, асабліва цяжка разумець немцам. Але яны падаюцца старца да разумеца гэта. Гэта ёсьць чорна на белым сказана самым Ленінам і Сталінам. І на гэтым базуецца атрымліваныя «хатаўты».

Рэакцыя Крамля на гэту правакацыйную заключалася толькі ў тым, што Крэмль прыгрэзіў непасрэднымі контрамерамі — рухамі сваіх войскаў. Гэтыя пагрозы былі прадападобна прадпрынімты ў надзеі, што ад іх заваліцца муры Ерыхону.

Яны аднак не заваліліся ў Крэмль нічога болей ня прадпрынімты. Ен аднайне адвахіўся ўжыць сілы супраць Югаславіі ў абвесьці вайну.

Калі для іх агрэсіі ёсьць некарыснай, яны зъяўляюцца мірлобітны. Калі ж карысці выдаюцца быць па іхнім баку, зъяўляюцца наемнікі наемнікі, што адстуپт, хоць для ягонае прэсыціжу ўдар Ціты быў вельмі блочны.

І яшчэ ўсёды вераць, што камуністы можна справакавацца да прыспеханага дзеяньня. Спачатку многія гэта думалі, зусім на гэдзячы на незапарочны факт, што сталінізм у сваіх тэорыях і ў даследзвіні практыцы базуецца на здаровым вырахаванні, у ім якога ён навет ахвяроўвае цынічным спосабам сваіх прыяцеляў і саюзікі.

Гэтыя людзі ў падобны спосаб думалі, калі былі бамбардаваныя электрастранцыі на Ялою. Яны ўважалі, што этыя мэты ён не адстуپт, хоць для ягонае прэсыціжу ўдар Ціты быў вельмі блочны.

І што-ж сталася? Узапраўды, гэтае нездадаваныне на Захадзе камуністам высыніла, што яны ў бамбардаваныя электрастранцыі на Ялою мелі прагандавыя страты. Але нова вынайдзены выпадак — бактэрыялагічнае вайну дараваў ды аўтарызмам на Ялою.

Калі для іх агрэсіі ёсьць дадзенія на Ялою, яны ўважалі, што відамі на дэлку ўладзе адлеглай агэліяці даўніні, што яны можна ўзапраўды вынайсці на іхнім баку.

І ўсе жыцьля для беларускага сялянства зъяўляеца толькі ў дзядавані цагельні. Цягla, аднак, зусім не разъвязаў, а наадварот — пагоршва будаўніцтва пры адсутнасці цагменту, вапны, дзерава й зялеза. Пяршынство ў будаўніцтве бязумоўна мелі калгасныя гаспадарскія будынкі.

Скучанае ў вадно сяло 3.000 насельніцтва з гадамі будзе ператварацца ў гарадзкі гурт. З кожным годам калгаснікі губляюць даўніні аbstавіні вяскоўнага быту, мешканцу. У пераладжаныя сялянскія мэнтальнасці памагае радыё, клюб ды розныя білярды, як у кал. Кірава. Пасля работы селянін на сядзе на прызыбе й ня будзе гаварыць з суседзямі, але мае лепшыя магчымасці пагрэдца ўзімку ў добра агравальным клубе з музыкаю, танцамі й падобнымі іншымі ўзіяўлініямі да сутыку з пропагандай. Моладзь першыя згубіць сваю сялянскісць. За зямлю будзе дзядзіць людзь толькі праца, да таго мнона спэцыялізаваная, манатонная.

Ператварэнне сялянства ў работніцтва адбываеца ў галіне працоўнай вет-

(Заканчэнне)

сілы, але пры кожнай акалічнасці іх дэмантравацца яшчэ болей з метаю, каб паўстрымаць Крэмль ад яшчэ аднай падобнай памылкі.

Ці былі калі-небудзь Сталін мацней справакаваны, як зрадай і непаслухуўшы.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, дык будзе гэта абавязніца, што мы нічога ня можам навуць.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Калі мы з гэтых прыкладаў нічога не навучымся, якія зъяўляюцца пісціцаў.

Земляробства й сялянства у БССР

(Заканчэнне)

ды. Мэханізацыя, замацаванье за трывалымі брыгадамі, ды спэцыялізацыя ў брыгадзе навершываецца цяпер вельичу калгасу. Калі ў малым калгасе прости калгаснік меў яшчэ нейкую магчымасць ініцыятывы, дык у вялікім калгасе яна зъменшылася адваротна-прапарціянальна да ступені збожаньня калгасу. Іншая справа, што налагу бальшавіцкі лад забіва ўсюю прадпрымальнасць шляхам ініцыятывы яе з Масквы. Але некаторыя дробныя справы ды ініцыятывы былі магчымыя на месцы. Прыкладам, саджэнне саду на тым ці іншым узгорку, выпас на той ці іншай траве й пад. Цяпер гэтыя, здавалася-б, дробныя справы, ўжо адходзіць далёка ад калгасніка. Ён ператвараецца ў простага салдата вялікай калгаснай армі. Ён павінен рушыць толькі аб дачучану яму матыку, касу ці карову й адказваць за яе галавой. За ўвесь-ж а калгас адказвае старшины, аграном, заатехнік. Засядржаныне ѹ цэнтралізацыя кіраўніцтва, зусімі ѹ ўсімі парабілізаўала прадпрымальнасць людзей. Таму бальшавіцкі лад, а галоўна калектывізацыя ѹ узбуйнені калгасу, накіраваны на зъмічэнне прадпрымальнасці сялян. Паніжае іхню, і так на высокую, грамадзкую актыўнасць, прапратвае іх у грамаду рабою.

Палаажэнне сялянства ад пачатку калектывізацыі ня было заіздросным. Узбуйненіе калгасу і далейша ўмацаванье іх статуту трывала ѹ напорыста вядзе да зъменшаньня іх волі, зароботку, затым іштожыць маральна і грамадзка. Калішні гаспадар, змушаны да самастойнага думання ѹ змаганьня, зъміненце з кожным днём у вабадранца бяз собскай волі й долі. Вечны глад, вечнае спадзяванье на магчымасць ужо цяпер не паправы палаажэння, але лепшай нагоды ўкрысаць — такія зъмены ѹ палаажэнні сучаснага беларускага калгаснага сялянства.

У саўгасах разыніца не вялікая. Тыя самыя аbstавіны парабія вялікіх даманаў калішніх аштарнікаў, але заработка паўнайчай аштарніка ўжо ніжэйшы. Усё сялянства, як такое, перадбудоўваецца ѹ работнікі пралетарыят.

Вялікія калгасы лёгка забясьпечыць у партыйнага прапагандыстага-агітата. Лепші ліквідація самастойнай думаніні сялян. З 10.000 калішніх старшинаў калгасу аштарніка ўжо толькі траціна. Зъменшаваецца затым і гэтай правадырскай часткай земляробаў. Старыя гаспадары выміраюць, а новыя ѹ калгасных аbstавінах і пры калгаснай спэцыялізацыі ня вылучаюцца, не нарастаюць. Для меншых гаспадарак патрэбныя былі гадунцы ніжэйшых і сяродніх земляробскіх школаў. Для вялікіх узбуйненых калгасаў ліччы можна дастаць акадэмікі. Ніжэй і сяродні асьвяченны гаспадары-земляробы становівіца з кожным годам непатрэбныя ѹ БССР. Іх высылаюць і ліні «самі едуць» у іншыя рэспублікі, дзе яшчэ асьвета насленіцтва ня выйшла із стана прымітыўнасці і патрэбныя калінізатары. Наагуц цяпер ніжэйшых земляробскіх школаў няма ѹ БССР, затом мноства школаў з вузкай спэцыялізацыяй — трактарыстых, пчалароў, наватараў шаў-

у категорию ўбіраюцца, ідучы ѹ госьці, на вяселле, у царкву, убіраюцца ѹ сяяць, — гэта ўборы (м. «наряды»). У ўборы ўбіраюць, убіраюцца.

Прыборы. Харошы пояс, каснікі, анталалякі або брыкі (= м. «кружева»), пацеркі, брансалеты, вінкі і пад — прыборы (= м. украшение, п. ozdobы). **Прыборамі прыбіраюць, прыбіраюцца.** Прывор, прыборы бываюць розныя, імі так-така прыбіраючы хаты і шмат чаго іншага. **Хто прыбірае, той прыбіранык, прыбіраныца.** А тая, што аглядзіцца ѹ хаце (делает уборку в избе, в домашнем обиходзе, п. sprząta) будзе **воглядніца.**

Рыза — гэта царкоўны ўбор у сяяць-тару ўсходніяя абрауды ды ўсялякі кавалак тканіны (як старой, так і новай, як таннай, так і драгай), каторыя ня ёсць якой-колечыць цэластцю. Прыкл.: Старая кашула парвалася на рызы, а новай няма за што купіць. **ВОЙШ.**

Зборнае рызыкі: **Падпукай рызыкі яко-га на полкі.** НСЛ. 562. Кубел із розным рызыком. ЛНЧ. 22; АР.

Зым. рызка, рызачка: Харошую рызку палажыла кума. НСЛ. 563. Тонкую на-метку дала на рызачку. Тм.

Азд. **рызіна, зым. рызінка:** Якай была рызіна і туу на гарэлку заставіў. НСЛ. 562. Дай хоць рызінку ёй. — Ани рызін-кі ня маю. Тм.; АР.

Рызман — м. «тряпка, лоскун», п. gaigan, lachman. АР.; ЛНЧ. 31;

рызінік — 1). гандляр, скупляючы рызыкі. АР.; 2). ручнік з прыштымі на канцы анталалякамі (брыйкамі).

Далоў, далавах, далоўе; вонках, вон-кі, звонку, знадворку.

Прыслоўе далоў пракістайліяца прыслоўе «уверх». Гэтак, прыкладам, у па-верхавым дому можна быць, падымацца ўверх і можна зъверху спущацца

каводзства і пад. Школя Ф.З.О. (Фабрично-Заводское Обучение) у запраўднасці прыгатаўляюць толькі работнікі для гарадзкіх праўственасців, для МТС, але нікога для гаспадараньня.

ШТО ЧАКАЕ БЕЛАРУСКАЕ СЯЛЯНСТВА ѹ БУДУЧЫНІ?

Бальшавікі шмат гавораць аб камунізме ѹ сяяць, а яшчэ больш аб «рай», які мае настасць на недалёкай будучыні. У запраўднасці-ж беларуское сялянства будзе зъменене ѹ гарадзкое работніцтва. Дўгі аднак будзе ўтрыманне калгаснікаў статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства мусіць мець: зямлю, працу, прыладу працы і прадпрымальнасць. Бяз гэтых чатырох дзейнікаў ня можа быць нікака вытвораньня. Паніцца зямлі расцягваецца на ўсе прыродныя магчымасці — на тое, што дзе ўтрыманье калгаснага статуту і замацаваньня калгасніка за калгасамі. Праўна быццам ёсць наафарот: калгасная зямля замацаваны за калгасамі, а калгаснікі з'яўляюцца сябрамі-супольнікамі і сёбнікамі калгасаў.

Утрыманье калгаснага статуту ѹ сканцэнтраваньне земляробскай працы ѹ вялізарных калгасах з'яўляеца вельмі на руку бальшавікі.

Кажднае прадпрымальніне ѹ прадпрыемства